

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.356/2011/3.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Szigeti Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Farkasné Dr. Szigeti Adrienn ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Mezei Zoltán ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2011. április 26. napján kelt 8.G.40.132/2010/18. számú ítéletével szemben az alperes 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 70.000,- (Hetvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A felek 2007. óta üzleti kapcsolatban álltak egymással, a felperes az alperes **(település neve)** környékén termelt (termeltetett) spárgáját csomagolt, dobozott formában hűtőkamionjaival **(ország 1.neve)**-ba, illetőleg **(ország 2.neve)**-ba szállította. Az egyes fuvarfeladatokat az alperes ügyvezetője egyeztetette a felperes ügyintézőjével, aki azt különböző szállítójárművekkel, hűtőkamionokkal teljesítette. Az áru csomagolását és a rakodást az alperes végezte. A felperesnek az előírás szerint +1 °C hőmérsékleten kellett teljesítenie a fuvar április-május hónapokban, átlag heti két alkalommal, esetenként 4-5 címzetthez. A 2008. április 23-tól június 2-ig teljesített fuvarozásról kiállított 12 számla ellenértékét az alperes nem fizette meg.

A 2008. május 4., 18., 25. és június 1-jei szállításokat követően 2-4 nap múlva az alperes e-mail-ben jelezte a felperesnek, hogy egyes címzettek különböző kifogásokat közöltek vele az árukkal kapcsolatban: a raklapok feldőlését, az áru összeborulását, túlűtést, illetőleg túl meleg, mintegy 15 °C körüli hőmérsékletet. Jelezte, a sérült áru mennyiségét, illetve a kár összegét további információ birtokában fogja közölni. A sérült áruról és a hőmérséklet méréséről az alperes fényképfelvételeket is küldött a felperesnek azzal, hogy azokat eredetiben postai úton is eljuttatja és kérte, hogy intézkedjen a biztosítójánál. Mivel további dokumentációt, részletesebb tájékoztatást az alperes nem küldött a felperesnek, az egyes szállítmányok és a kártételek beazonosítása nem történt meg, biztosítási ügyintézésre nem volt lehetőség.

Az áru kiszolgáltatásakor a címzettnél kárfelvételi jegyzőkönyv nem készült, a CMR-en az átvevő címzett fenntartást nem közölt. A D... GmbH átvevő 2008. június 1-jén a 3406 NA jelű CMR okmányon - „a fuvarozó megjegyzése” rovatban - jelezte, hogy az áru rossz minőségű és fagyott, ezt azonban a fuvarozó gépkocsivezetője nem írta alá.

Az alperes a 2008. június 14-én küldött e-mail-ben 10.224,84 EUR kárigényről értesítette a felperest arra hivatkozással, hogy német és holland partnerei a spárga vételárát ennyivel csökkentették. Tájékoztatta, hogy a felperes fuvardíj követelését kárigényével kompenzálja.

A felperes keresetében 2.554.771,- Ft és ennek 2008. június 30. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a keresetet nem vitatta, azzal szemben 2.518.250,- Ft erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő. Előadta, hogy minőségi kifogásait valamennyi esetben azonnal jelezte a felperesnek, aki a beszámítást nem kifogásolta, jogfenntartó nyilatkozatot nem tett, ezért a fizetés elmaradása miatt igényt nem érvényesíthet vele szemben.

A felperes kérte a beszámítási kifogás elutasítását. Elsősorban a nemzetközi közúti árufuvarozási szerződésről szóló Genfben, 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezményt kihirdető 1971. évi 3. tvr. (a továbbiakban: CMR) rendelet 32. cikke szerinti elévülésre hivatkozott, mivel az egy éves jogvesztő határidő alatt az alperestől olyan konkrét kárbejelentés, amely alapján a fuvarozó jármű rendszáma, a címzett, a károkozás jellege, a kár mértéke beazonosítható lenne, nem érkezett.

Érdemben is vitatta az alperes hibás teljesítésre, fuvarozói kárfelelősségre alapított beszámítási kifogását. Utalt arra, hogy a csomagolásból eredő károkért az alperest, mint feladót terheli a felelősség. A megrendelés szerinti +1 °C hőmérsékletet biztosította a szállítás során, a kamionban folyamatos rendszerben ment a hűtés, így nem történhetett meg a hirtelen visszahűtés miatti fagyás. Arra is hivatkozott, hogy az árut öt címre szállította, ugyanakkor az egyik szállításnál - az alperes állítása szerint - csak a harmadik és ötödik címzettnél jelentkezett fagykár, ami önmagában ellentmondásos. Amennyiben az alperes időben él kifogással, úgy a hűtőrendszer számítógépes nyilvántartásából kb. egy hét távlatában pontosan ellenőrizhető lett volna a hűtési folyamat. Sérelmezte, hogy az alperes a kárfelvételről, selejtezésről

jegyzőkönyvet nem csatolt, az e-mail-en megküldött fényképek más típusú kamionbelsőről készültek, mint amilyennel rendelkezik. A fényképek készítésének dátuma, a kamionok rendszáma szintén nem beazonosítható. A kárigény összszerszerűségét is vitatta selejtezési jegyzőkönyv, egyéb adatok, dokumentumok hiányában.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 2.554.771,- Ft-ot és ennek 2008. június 30. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatát. Indokolásában megállapította, hogy a felek között a nemzetközi közúti árufuvarozási szerződésről szóló egyezmény hatálya alá tartozó fuvarozási jogviszony jött létre. A fuvarfeladatot a felperes teljesítette, ezért az alperes köteles a fuvardíj megfizetésére. A beszámítás kapcsán először a felperes elévülési kifogását vizsgálta. Az alperes e-mail-ben küldött minőségi kifogásait a CMR 30. cikke szerinti felszólamlásnak tekintette, ezen túlmenően az alperes az elévülési időn belül további igényérvényesítő, kompenzáló leveleket küldött a felperesnek. A felperes nem hivatkozott a felszólamlást írásban elutasító levelére, amely a szünetelő elévülési időt megszakította volna, így az elévülés nem akadályozta az alperes perbeli igényérvényesítését. Érdemben megállapította, nem állnak az alperes rendelkezésére a káreseménnyel kapcsolatos olyan jegyzőkönyvek, melyeket a címzettek a kiszolgáltatáskor vettek volna fel. A címzettek kárbejelentő levelein túl más bizonyítékot az alperes nem tudott csatolni, a CMR okmányok sem tartalmazzák a címzettek fenntartásait. A No. 3406 CMR okmányon a minőséggel kapcsolatos bejegyzés nem a címzett fenntartására szolgáló rovatban található, azt a gépkocsivezető nem írta alá, így az a kiszolgáltatáskori minőségre vonatkozó bizonyítékként nem fogadható el. A címzettek alpereshez küldött e-mail-jeihez mellékelt fényképfelvételek alapján nem azonosítható sem a felvételek készítésének időpontja, helye, sem pedig az ábrázolt fuvarszköz. Az alperes nem bizonyította a CMR 30. cikkében foglalt vélelemmel szemben, hogy a címzett az árut sérülten vette át. Mellőzte az alperes további bizonyítási indítványa szerint a külföldi címzettek ügyvezetőinek, munkatársainak tanúkénti meghallgatását, mert az áru átvételkori minőségének hitelt érdemlő bizonyítása nem volt várható egyrészt az időmúlásra tekintettel, másrészt a bizonyítékok láncolatával, a CMR okmány okirati jellegével és a törvényi vélelemmel szemben.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és ugyanennek a bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását, másodlagosan annak részbeni megváltoztatását és 36.521,- Ft-ot meghaladó részben a kereset elutasítását kérte. Utalt az elsőfokú eljárás során már csatolt azon bizonyítékokra, amely szerint 2008. június 26-án az addig keletkezett e-maileket, újabb fényképfelvételeket, a vitatott szállítási időpontokkal, helyekkel postai úton is megküldte a felperesnek. Mivel a felek közötti kapcsolattartás a kialakult gyakorlat szerint alapvetően elektronikus levélben történt, az együttműködési kötelezettségből eredően a felperesnek jeleznie kellett volna, ha az adatok további pontosítását kéri. Ilyet a felperes nem tett, ezáltal együttműködési kötelezettségét súlyosan megsértette, másrészt a kompenzálást, illetőleg a beszámítást tartalmazó küldeményét befogadta, kifogást, jogfenntartó

nyilatkozatot ezzel kapcsolatban nem tett. Ez utóbbi azt eredményezte, hogy a felperes követelésével szemben egyoldalú nyilatkozattal, beszámítás útján teljesített.

Továbbra is fenntartotta azon álláspontját, hogy a tényállás teljes felderítéséhez szükséges az általa megjelölt tanúk meghallgatása, ugyanis az áru kiszolgáltatásának körülményeiről, az áruban bekövetkezett kárról és annak összegéről a címzettek, illetőleg a képviselőjükben eljáró személyek tudnak érdemi információval szolgálni. Véleménye szerint a CMR okmánnyal szembeni ellenbizonyításnak csak ilyen módon tud eleget tenni. Másodlagos fellebbezési kérelme vonatkozásában utalt arra, hogy a felperes követelését 36.521,- Ft-ban elismerte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében már nem hivatkozott az alperesi kárigény elévülésére, ezért csupán megjegyzi az ítélet tábla, hogy a CMR 32. cikkének (2) bekezdése értelmében az írásbeli felszólamlás az elévülési időt addig a napig „szünetelteti”, amelyen a fuvarozó a felszólamlást írásban elutasítja, vagy az ahhoz csatolt okmányokat visszaküldi. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes e-mail-ben megküldött levelei felszólamlásnak minősülnek, melyek az elévülési időt „szüneteltették”, azaz - a magyar jogi terminológia szerint - az elévülési idő ezen időszak alatt nyugodott. Mivel a felperes a felszólamlásra nem válaszolt, ezért az alperes követelését beszámítási kifogás útján a perben érvényesíthette.

A felperes hallgatásával kapcsolatban rámutat az ítélet tábla, hogy ez semmiképpen nem értékelhető ráutaló magatartással kifejezésre juttatott tartozáselismerésként - az alperes erre vonatkozó fellebbezésben kifejtett érvei alaptalanok -, nem állapítható meg a felperes oldalán az együttműködési kötelezettség megszegése sem, mivel az alperes maga jelezte elektronikus leveleiben, hogy további bizonyítékokat küld a felperesnek kárigénye alátámasztására, amit ezután a fuvarozó joggal várhatott. A felperes legfeljebb annyiban volt nyilatkozási kényszerhelyzetben, amennyiben a CMR előbb idézett rendelkezésére figyelemmel az elévülés nyugvását el akarta volna kerülni.

Az alperes négy szállítmány kapcsán terjesztett elő kárigényt, a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében ennek ténybeli alapját hitelt érdemlő módon neki kellett bizonyítani. A 2008. május 4-i szállítás során a CMR-re a címzett „5 EURO retour” feljegyzést tett (NB 502625. számú fuvarlevél), melyet az alperes akként értelmezett, hogy a szállítás során a spárta dobozokat tartalmazó paletták felborultak. Ezzel kapcsolatban május 8-án fotómellékletekkel e-mail-t, majd június 26-án postai úton az összes, ezzel kapcsolatos dokumentumait megküldte a felperesnek. Valójában az eljárás irataihoz is mellékelte fotókból nem állapítható meg, hogy azok milyen szállítóeszközön, mikor készültek, milyen paletta felborulást dokumentálnak. A felperes tagadta, hogy a fényképen látható szállítóeszköz megegyezik az általa használt gépjárművekkel, hűtőkamionokkal. Emellett arra hivatkozott, hogy az áru

csomagolásáért, rakodásáért az alperes volt felelős, ha történt volna ezzel kapcsolatos hiányosság miatt káresemény, emiatt kárigény vele szemben nem érvényesíthető. Az ítélet tábla egyetért a felperessel abban is, a fényképfelvételek alapján nem állapítható meg

az sem, hogy a megdőlt palettán szállított spárgákban ténylegesen milyen kár keletkezett, illetőleg helyes csomagolással, a raklap többszöri átpántolásával a lefényképezett rakomány feldőlése, megroggyanása megakadályozható volt-e. A fuvarlevélen semmilyen árukárral kapcsolatos feljegyzés nem szerepel, az alperes által hivatkozott megjegyzés valójában a raklapok visszaszállítására vonatkozott, következésképpen a fuvarkár nem bizonyított.

A 2008. május 18-án történt szállítás (NB 502635. számú fuvarlevél) „12 EUR palettát” tüntetett fel, amely valójában ismét csak a raklapok visszaszállítását jelezte. Az alperes állítása szerint a spárgák hűtése nem volt megfelelő, a fényképfelvételek 15 °C-os hőmérsékletet tanúsítottak a szerződésben meghatározott 1 °C helyett. A felperesnek 2008. május 23-án megküldött levél szerint a címzett az árut már tovább adta, de csak csökkentett áron tudta értékesíteni.

A CMR 30. cikk (1) bekezdése értelmében ha a címzett az árut anélkül vette át, hogy annak állapotát a fuvarozóval együtt megvizsgálta volna vagy a hiány, illetve a sérülés általános természetének megjelölésével fenntartását a fuvarozóval közölte volna, az ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy az árut a fuvarlevélben írt állapotban vette át; a fenntartást külsőleg felismerhető hiány vagy sérülés esetében legkésőbb az átvétel időpontjában, külsőleg fel nem ismerhető hiány vagy sérülés esetében pedig a kiszolgáltatás időpontjától számított 7 napon belül - vasár- és ünnepnapokat nem számítva - kell a fuvarozóval közölni. Külsőleg fel nem ismerhető hiány vagy sérülés esetében az említett fenntartást írásban kell közölni.

A jelen ügyben megállapítható, hogy az áru kiszolgáltatásakor azt a fuvarozó és a címzett együttesen nem vizsgálta meg, az állított, külsőleg azonnal felismerhető károsodásról jegyzőkönyv, illetőleg a CMR fuvarlevélen feljegyzés nem készült, a címzett csupán utólag készített és megküldött fényképfelvételekkel kívánta az áru sérülését igazolni, ezek a bizonyítékok azonban a CMR előbbi rendelkezése értelmében nem elegendőek a vélelem megdöntéséhez. Cáfolja a kifogás megalapozottságát, hogy ugyanezen alkalommal a hűtés hiányával kapcsolatos problémát mások nem jeleztek annak ellenére, hogy a felperes a kifogással élő címzettet követően az áruból más helyre is szállított.

A 2008. május 25-i szállítás (NB 502640. számú fuvarlevél) 18-as rovata a fuvarozó megjegyzéseként német nyelven azt tartalmazza, hogy „egy paletta összedőlt”. Az ezzel kapcsolatos kárigény vonatkozásában az ítéletábra utal a fentiekben kifejtettekre, a CMR vonatkozó bejegyzését a fuvarozó sofőrje nem írta alá, az áru csomagolása, berakodása pedig nem vitatottan az alperes felelősségi körébe tartozott. Önmagában a nem azonosítható fényképfelvételeken szereplő, spárgát tartalmazó dobozok szétszóródása a raktérben még nem bizonyítja az alperes által érvényesíteni kívánt kár bekövetkeztét és annak összecszerúságát. A bizonyítékként megjelölt fényképfelvételekkel kapcsolatban az előzőekben kifejtettekkel azonos bizonytalanság áll fenn: nem ismert a felvételek készítésének ideje, helye és az azon szereplő áru származása.

A 2008. június 1-jén szállított spárga (NA 3406. és NA 3403. számú fuvarlevél) vonatkozásában az alperes szerint fagyási kár történt. A fényképfelvételek tanúsága szerint a spárgák -1 °C-on megfagytak. Az alperes állításának bizonyítására fényképfelvételeket csatolt ebben az esetben is, melyekből szintén nem állapítható meg

azok készítésének helye, ideje, a spárgákra helyezett azonosító jegy önmagában nem bizonyítja a fuvarozott áruval való azonosságot. Az alperes elismerte, az árut csak utólag vizsgálták meg, állította, ekkor megállapították, hogy az megfagyott, értékesítésre alkalmatlan. A kár jellege szerint a sérülés, károsodás külsőleg azonnal felismerhető, így az utólag készített fényképfelvételek, illetőleg kárösszeg kimutatások önmagukban alkalmatlanok a kárigény ténybeli alátámasztására. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az azonnal beazonosítható külső sérülésekre figyelemmel a jegyzőkönyvkészítés, illetőleg a fuvarokmányon konkrét észrevétel, kifogás feltüntetésének elmulasztása olyan hiányosság, amely a peres eljárásban tanúvallomással utólag nem pótolható, ugyanis a nyilvánvaló módon érdekelt személyek vallomása önmagában nem alkalmas annak kétséget kizáró alátámasztására, hogy a felperes által fuvarozott áru már a kiszolgáltatáskor sérült volt.

A címzettől elvárható, ha hibás teljesítésre hivatkozik, utólagos, egyoldalú, ellenőrizhetetlen közlések helyett a hiba észlelésekor azonnal gondoskodik független szakértői vagy szakhatósági vizsgálatról, ellenőrzésről, részletes, konkrét, objektív kárfelvétel és kárszámítás alapján terjesszen elő szavatossági vagy kártérítési igényt. A perbeli esetben a címzettek eljárása ennek az elvárásnak nem felelt meg, ezért az alperes a fuvarkárt bizonyítani nem tudta.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezésre figyelemmel az alperest kötelezte a felperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére, a jogi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Szeged, 2011. november hó 4. napján

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró